

Motie: Democratie is te waardevol om aan referenda bloot te stellen

Agendapunt: 7.6 Aanpassen referendumverordening

Indiener: Michelle van Doorn (ODV)

De gemeenteraad van Nijmegen, in vergadering bijeen op 16 april 2025,

Overwegende dat:

- Door een simpele ja/nee vraag referenda een gebrek hebben aan nuance en geen recht doen aan de complexiteit, de context en de mogelijke neveneffecten van beleidskwesties;
- Referenda een geliefd middel zijn bij met name populisten en politiek activisten, aangezien een referendum naar zijn aard valselijk een eenduidige oplossing voorspiegelt;
- Politici en media hierdoor makkelijk de publieke opinie kunnen beïnvloeden met simplistische slogans en misleidende informatie;
- Ontevredenheid over iets anders snel kan leiden tot een negatieve stem, los van de werkelijke vraagstelling;
- Referenda kunnen leiden tot scheve resultaten, doordat vaak alleen de meest betrokken of boze burgers stemmen en de opkomst altijd zo laag is dat de uitkomsten geen brede maatschappelijke consensus weerspiegelen;
- Referenda de samenleving kunnen splijten in twee kampen, zonder ruimte voor compromissen;
- Beslissingen via een referendum ten koste kunnen gaan van minderheden of minderheidsbelangen, omdat er geen ruimte is voor afstemming, dialoog en compromis;
- Referenda het vertegenwoordigende stelsel ondermijnen en de rol van de raadsleden die gekozen zijn om complexe beslissingen te nemen;
- Politici hun verantwoordelijkheid kunnen ontlopen door lastige kwesties van zich af te schuiven;
- Besluitvorming ernstig vertraagd kan worden, doordat referenda bij voorkeur worden gekoppeld aan reguliere verkiezingen, en waarmee een referendum nog meer gepolitiseerd wordt;

Constaterende dat:

Derhalve een referendum op zijn minst een quasi democratisch middel is, maar naar zijn aard eigenlijk een antidemocratisch middel;

Is van mening dat:

Noch een quasi democratisch middel, noch een antidemocratisch middel thuishoren in een gezonde (lokale) democratie;

Verzoekt het college:

Uiterlijk Q4 van dit jaar een gewijzigde Referendumverordening aan de raad voor te leggen, waarin het referendum in de gemeente Nijmegen is afgeschaft, behoudens zaken rondom gemeentelijke herindeling (zoals naam gemeente en geografische gemeentegrens).

En gaat over tot de orde van de dag.

ODV
Michelle van Doorn

VVD

Stadspartij

D66

GroenLinks

CDA

PvdA

PvdD

SP

Lijst DVK

m. m. m. m. m.

voor 6
tegen 32
verwerpen